

Kiíratási árak:

Están vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A magyar paraszt helyzete.

Debreczen, decz. 4.

A napokban a magyar paraszt-ság mostoha helyzetéről folytattak eszmecserét egyik gazdasági egyesület tagjai a beszélgetés eredménye az lett, hogy a magyar paraszt mai helyzete oly súlyos, hogy azon segíteni kell mielőbb a kormánynak és a társadalomnak. Egy egészséges észjárásáról általánosan ismert falusi gazda azonban nem volt egy véleményen a nagy többséggel, mert, ugymond, ne beszéljünk addig a magyar paraszt kedvezőtlen helyzetéről, míg a magyar munkás oly helyzetben van, hogy hat heti munkával egy egész évre való élelmét megkeresheti. Ez a megjegyzés gondolkozóba ejtette azokat is, kik elébb a parasztság helyzetét aggasztónak találták s végre is azon következtetésre jutottak, hogy az általános gazdasági válság mellett is meg van a magyar mezőgazdasági munkásnak adva a mód és az eszköz arra, hogy anyagi boldogulását megtalálhassa, de ennek legnagyobb akadálya abban rejlik, hogy a nyári munka által megszerzett élelmi szerek birtokában, régi szokás szerint, a téli idő-

szakot pihenésre, jobban mondva semmittevésre szánja a magyar mezei munkás s ha a nyári munka nem hozza meg a kívánt hasznot, beáll a szükség és nem tudván magán segíteni, tanácstalanul és kenyér nélkül marad.

Ezen a bajon kíván segíteni Darányi Ignác földmívelési miniszter, midőn téli tanfolyamokat nyit a mezei munkások számára az ország különböző vidékein a házi ipar egyes nemeinek, mint a kosárkötés, gyékényfonás megtanulására. Vannak vidékek, hol a parasztság az év egész szakában ily házi ipar készítésével foglalkozik, de eddig ez ipar üzése csupán egyes, kisebb elszigetelt területekre szorított és a munka berendezése nem történt oly szakszerűen s oly előrelátással, hogy az előállított készítmények megfelelő hasznot is hajtottak volna. Nemcsak az előállításra, hanem a készítmények értékesítésére nézve is utmutatással fognak szolgálni az említett tanfolyamok, melyek a népet az eddig szokásban volt tétlenségből kiemelni s haszonhajtó foglalkozás gyakorlására buzdítani fogják.

Általában a parasztsztyály helyzetének javítására az utóbbi időben

az állam és a társadalom részéről sok hasznos intézkedés tétetett, melyeknek jótékony eredményét rövid idő alatt tapasztalni fogjuk, bár a társadalom által létesített intézkedések között találunk olyanokat is, melyek az alsóbb néposztály helyzetének javításán kívül mellékcélakat is szolgálnak s ezáltal azon gyanúsításra adnak okot, hogy tulajdonképen ezen be nem vallott mellékcélok megvalósítása képezik feladatukat. A beszerzési és fogyasztási szövetkezetekre gondolunk, melyek — egyébként bármily üdvös célokért állítottak is fel — bizonyos osztályharez előrséül jelentkeztek.

Meg kell tisztítani ez életrevaló és gazdasági jelentőséggel bíró eszmét a hozzátapadt salaktól s a gyakorlatban megvalósításánál ki kell küszöbölni minden más szempontot a közjólét emelésén kívül.

Mert kétségtelen, hogy például a kisgazda szervezetlensége és tanulatlanságánál fogva teljesen ki van szolgáltatva a tilos pénzuzsora eltakarására szolgáló terményuzsorának, valamint az áruuzsorának is. A szegény falusi paraszt rá van szorulva arra, hogy mindennapi szükségletét hitelbe vásárolja s ter-

TÁRCZA

F á t u m.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Irta: *Kertész Gizella.*

Téli estéken, midőn szobámban félhomály van, s csak a háttétőkön levő hó világít be olyan különös fehér világossággal, eszembe jut mindig egy jó öreg néni elbeszélése. Ilyenkor úgy képzelem, mintha mellettem ülne egy nagy karosszékekben Ida néni, ezüstöl hajával, kezében az imakönyvvel. Én pedig hallgatnám, mint akkor kis leánykoromban azt a szomorú történetet és szinte érzem a két forró könyecseppet arcomon.

Fiatal leány voltam, — kezdé Ida néni száraz ujjával hajamat simogatva — fiatal és szép. Ilyen fekete hajam volt mint neked, ilyen szép szemeim, szerettem egy ifjut a 19 éves leány egész hevével, így is csak akkor szeret az ember. Ő is szeretett engem, de nem az ifju lángoló szerelmével, hanem a meglett férfiú komoly érzelmével. Később az övé lettem és ugyan boldogok voltunk mindaddig, míg egy szerencsétlen

esemény zavarta meg boldogságunkat. — Egyetlen gyermekünk, férjem szemefénye, kedvence, az én hibám folytán meghalt.

Igen gyermekem, én voltam, az én gondatlanságom az oka, hogy most elhagyatva élek. én voltam az oka szegény jó férjem szenvedéseinek. Isten legyen irgalmas hozzám!

Egy csunya őszi napon szobámban ültem s olvastam. Sándorka mellettem játszott, akkor 4 éves volt. Milyen szép kis gyermek volt Istenem, hosszú szőke haja és fekete szemei voltak, óh, hogy miért kellett meghalnia!

Olvasásomból éles sikoltás rázott fel, hirtelen feltekinttem s láttam, hogy Sándorka nincs mellettem. Iszonyu előérzett vett rajtam erőt, rohantam ki a konyhába, hol borzasztó látvány tárult elém. Kis fiam mint egy élő fákllya szaladt elémbé s csak anynyit mondott: „mama”, — azután összeesett.

Lélekjelenlétemet nem vesztettem el s kezemmel s ruhámmal oltottam el a lángokat. Midőn férjem haza jött, mindkettőnk a földön talált ájulva.

Midőn magamhoz tértem, ágyamba találtam magam, mellettem feküdt egy össze-

égett kis testecske, alig ismertem az én gyönyörű gyermekemre.

Mikor férjemnek elmeséltem az esetet, az az addig oly szolid, jó ember, ki engem még soha egy szóval sem bántott, megütött s hosszú hajamat kezére csavarva hurezolt végig a szobán, folyton azt kiabálva „te gyilkos!”

Mert a dolog úgy történt, hogy amíg én szobámban olvastam s nem vigyáztam a kis gyermekemre, ő kiment a konyhába, a hol spirítusz lámpán tejet melegítettem s magára rántotta az égő spirítuszt.

Szegény kis gyermekem egy hónapig szenvedett. Az alatt a hónap alatt mind a ketten teljesen megöszültünk. Férjem éjjelnappal nem mozdult el kis fiam ágya mellől. Egy hónapig egy szót sem beszélt hozzám, az alatt a hónap alatt meggyűlölt engemet. Kis fiam az égési sebekén kívül borzasztó lázzal vívódott. Ez ölte meg szegénykét.

Mikor a temetőből visszajöttem és az üres lakásban találtam magamat, ahol minden szegény halott gyermekemre emlékeztetett s az a tudat, hogy ennek az én gondatlanságom az oka, beteggő tett. A sok sirástól szenvedéstől, amit férjem gyűlölete és gyermekem halála okozott, közel voltam a

Karácsonyi és ujévi meglepetésekre alkalmas

rendkívül díszes dobozokban elhelyezett *****
 Levélpapír-ujdonságok ****
 Levelező-lap albumok ****
 Emlékkönyvek *****
Karácsonyi alkalmi díszek, Üdvözlő kártyák, ***
 Képes levelező-lapok ****
 stb. stb. rendkívül nagy választékban érkeztek *****
 a „Csokonai” papirkereskedésbe
 Kossuth-utca 13. sz.**

mését adóssága kiegyenlítésére fordítsa, a kis falusi kereskedő pedig ilyenkor sok helyen és sok esetben kettős hasznot húz, t. i. drága és selejtes árut ad és olcsó áron szerez magának a paraszttól gabonát.

A beszerzési és fogyasztási szövetkezetek tehát hivatva vannak segíteni a magyar parasztsztyály helyzetén. A szövetkezetek után azon helyzetbe jut a kisgazda, hogy gazdasági állatokat, gépeket, vetőmagot olcsón szerezhet be, valamint a napi szükséglet tárgyát képező cikkek is jutányosan vásárolhat s ezért a nevezett szövetkezetek a társulás leghasznosabb alakzatait képezik.

Az Országos Mezőgazdasági Egyesület megalapította már e célból a magyar mezőgazdák szövetkezetét, a gazdaszövetség pedig a „Hangyát”, mely központjául szolgál a községi fogyasztási és értékesítő szövetkezetek szervezésének.

E szövetkezetek iránt a közönség eleinte bizalmatlanságot tanúsított és ez nagyon természetes, mert azokkal kapcsolatban oly tanokat kívántak itt-ott a vezetők hirdetni, melyek még a hasznos intézmények felől is rossz véleményt keltettek. Ma már azonban megvan győződve a nép arról, hogy az a mozgalom, mely nem apellál a nép érzelmeire s nem hangulat-keltésre dolgozik, hanem a gyakorlatban mutatja meg életrevalóságát, a pártolásra nemcsak érdemes, hanem egyedül alkalmas eszköz arra, hogy gazdasági helyzetünket javítsa s a magyar parasztsztyály természetesen józan eszével csakhamar

átlátta, hogy ha elfogadja is a segítő kezet, azért cserébe nem kell adnia politikai vagy vallási meggyőződését. A beszerzési és fogyasztási szövetkezetek azért a magyar parasztsztyály helyzetének javítását nagy mértékben elősegítendik.

Az összeférhetlenségi bizottság f. évi december hó 11-én délelőtt 11 órakor a képviselőház I. osztályu termében ülést tart, melynek tárgyai: Andrássy Tivadar gróf, Miklós Ödön, Tisza István gróf, Berchtold Arthur gróf, Károlyi István gróf, Ferlicska Kálmán, Perczel Béni, Zámory Béla, Beksics Gusztáv és Bartha Miklós képviselők összeférhetlenségi ügyeinek sorrendbeli tárgyalása.

A képviselőház állandó igazoló bizottsága Kubinyi Árpád elnöklésével tartott ülésében megvizsgálta Gajári Ödön Biharmegyei belényesi kerületében megválasztott képviselő megbízó levelét. A megbízó levélül szolgáló választási jegyzőkönyv egy tartalmára, mint kiállításra nézve meg egyezvén a törvény és a házszabályok rendelkezéseivel, a bizottság Gajári Ödönt a belényesi választókerületnek a kérvényezhetésre megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőjéül jelentette ki s eme jelentésének a Házban való bemutatásával jegyzőjét, Psik Lajost bizta meg.

A budgetvita színvonala.

Debreczen, decz. 4.

A fondorlatokban gazdag, méltóságos komolysággal előadott bevezetés után, melylyel Neményi Ambrus előadó a jövő évi költségvetés tárgyalását megnyitotta, azt hisszük, elvárhatjuk, hogy a vita színvonala kezdettől fogva megfelelő lesz a tárgy fontosságának; de már az első napon a néppárt vezére semmi fáradságot sem kimélt, hogy a vita színvonalát jó mélyen leszállítsa, a mennyiben jelentéktelen eseményeket, me-

lyek még egy kopott interpellációhoz sem elég jók, homloktérbe állított s azon fáradozott egész komolyan, hogy az általános figyelmet ezekre a lappáliákra terelje. A főtisztelendő urnak ez a fáradsága különben könnyen érthető.

A néppártnak lehetetlen nagy, államfentartó elvek harczába bocsátkoznia, ha nem akar minden kilátást valamely, ha csak részleges sikerre is elveszíteni. Molnár apát taktikája a budgetvitát a kicsinységek terére átvinni, nem is olyan rossz, mert ily jelentéktelen események, melyeket magasabb érthelyen állók alig vesznek észre, de amelyek a porban mászóknak fontosaknak látszanak, mindenütt előfordulhatnak és ehhez a néppárt híveinek is megvan a szükséges eszköz.

Kevésbé könnyen vette feladatát a függetlenségi párt vezére, Kossuth Ferencz. Ő nem csupán azt indokolta, hogy ő és pártja miért nem fogadja el a költségvetést, hanem azt is, hogy a Széll-kabinettel szemben miért nem használnak élesebb fegyvereket. Nem lenne csuda, ha a függetlenségi párt öntudata és jövőjében való bizalma egy idő óta tetemesen megnőtt volna, mert látszólag oly nagy sikereket ért el, minőket remélni sem mert. A fővárosi törvényhatóság által elhatározott felirat az önálló vámterület ügyében és néhány kereskedelmi kamara hasonló határozata alkalmas azt a véleményt kelteni, mintha a függetlenségi párt programja hódításokat tett volna. Tényleg azonban nincs így. A kérdéses határozatok nem egyebek, mint kifejezései bizonyos kedvetlen érzelemnek, melynek sokféle oka van, de semmi esetre sem a meggyőződésben, hanem a hangulatban gyökereznek, igen rövid ideig tartanak s egy perczig sem vagyunk kétségben a felett, hogy e változás a választói urna előtt meg fog állni és az ellenzék tel-

megőrüléshez. Férjemet soha nem láttam, nappalt, éjet kávéházban a kártyaasztal mellett töltött. Ő, aki soha nélkülem egy lépést nem tett, aki imádozt engem, engem, aki azelőtt mindene voltam, — most megvetett és gyűlölt. Édes gyermekem, neked még fogalmad sincs arról, mi a szenvedés! Mit tesz az, elveszteni azt, akit szerettünk! Vannak az életnek egyes eseményei, melyek kihatnak az ember egész egyéniségére. Néha egy csekélység, egy figyelemre sem méltó véletlen, sokszor magunk sem vesszük észre és egész életcélnaknak más irányt adhat. Hányszor van az, hogy mert a gyermekben a szülők elfojtják praktikusság szempontjából a szenvedélyt, utját állják természetesen ösztönének, az, kiből ha szabad választását és ösztönét ki nem ölték volna, kiváló ember lehetne, — míg így csak a ráerőszakolt köntöst viseli ügyetlenül.

Igy volt az én szerencsétlen férjem. Őt gyermekének halála más emberré tette. Ő, ki eddig a becsületesség és jellem mintaképe volt, léha, becstelen emberré lett. Jegyezd meg gyermekem, hogy ha a lélek összeszakad, az ész nem képes a foszlányokat elviselni. Férjem is hamis kártyássá lett. Egy napon csomagot s levelet kaptam. Férjemtől jött. A csomag egy esomó pénzt tartalmazott s a levélben tudtomra adta, hogy nem tud, nem akar gyermekének gyilkosával együtt élni és elment Amerikába.

Később megtudtam, hogy letartóztatták s hamis kártyázás miatt vád alá helyezték.

Gyűlöletének feláldozta becsületét!

En azonnal távoztam a városból s soká híre sem hallottam, sem nem láttam szegény férjemet.

Most már negyven éve annak, de én még mindig, minden évben elmentem mezeikéni, kis fiam sírházhoz. És még mindig nem találtam meg a vigaszt, amit negyven éve, eltaszítva, elhagyatva keresek. Ez idén már nem megyek, mert a kis sír mellett egy másik is van és ez a másik megtiltja, hogy oda menjek. A kis behorpadt sír mellett, a fehér kő kereszt mellett, ott áll egy mogorva, barna fejű és mintegy látnám, hogy ha közeledek, mintha megütni akarna.

Két éve, szintén elmentem a kis sírt meglátogatni. Az a kis falu, ahol mint gyermek eltem, várossá fejlődött. Már nincs meg a kis fehér meszelt ház, alacsony ablakival, bennük eszerépvirággal, tiszta, hófehér függönyeivel!

Sem a kis kertecske, semmi, semmi, ami az én boldogságomra emlékeztetne. — Talán igaz sem volt, talán csak álmodtam? Nekem mindig fehér hajam volt, én mindig gyászruhát hordtam talán? „Nem igaz, nem igaz, te boldog is voltál, volt kis otthonod, volt szép gyermeked! Hol van, hol van? Itt van én alattam, látod, hogy milyen jól eltemettem, már nem is vagyok egyedül, már ketten vagyunk”, mordította nekem az a kicsi behorpadt sír a régi temető sarkában. — Igaz bizony, már ketten vannak és ennek is én vagyok az oka! Istenem légy irgalmas hozzám! Miserere, miserere!

Két éve ismét mint mondám, elmentem meglátogatni a kis sírt. Amint a temetőbe érek s a kicsi sírocskához megyek, egy rongyos alakot látok ott ülni. Koldusnak véltem, ki pihenni jött a temetőbe. Ősz, kuszált haja arcához volt csaposva az esőtől, földön a mankója feküdt. Oda érve,

pénztárczám vettem elő, hogy alamizsnát adjak.

A koldus fölemelte fejét, fölálott, kezébe vette mankóját s a nyujtott pénzdarabot lábaimhoz dobta. Erre a különös viselkedésre csodálkozva néztem reá és oh! Irgalmas Istenem, férjemet ismertem meg. A gyönyörű kék szemek nem változtak. Sikoltva lábaimhoz borultam, ő állott ottan, kék arccal, szája mozgott, de szavakat nem hallottam. Egyszerre felkiáltott mint a kit szíven szurnak, mankóját fölemelte s rám akart ütni, de megátorodott s habzó szájjal összeesett. Szívzörlődés érte. Mikor két heti ájultságomból magamhoz tértem s újból kimentem a temetőbe, a behorpadt kis sír mellett egy másik új sír volt. Imádkozni akartam, de nem tudtam, összehorpadtam s menekültem a temetőből. Azóta sem imádkozni, sem sírni nem tudok úgy, olyan szívből, mint azelőtt. Az én bűnhődésem még nem telt le, ki tudja nem-e bünteti meg bennem Isten az atyák vétkeit, harmad és negyedigiziglen?

Eddig tartott a szomorú történet. A szobában már félhomály volt s csak a háztetők hava világított olyan különös fehéres világítással, az utcáról feljövő gázfény kerek foltot rajzolt a szoba mennyezetére.

Téli esteken, ha szobámba félhomály van, eszembe jut egy jó öreg néni elbeszélése. Ilyenkor úgy képzelem, mintha mellettem ülne a nagy karosszékben Ida néni ezüstös hajával, kezében az imakönyvvel, én pedig halgatnám, mint akkor kis leánykoromban, azt a szomorú történetet és szinte érezem a két forró könnyesépet arczomon. De most már a két sír mellett egy harmadik is van.

jesen meg lesz elégedve, ha birtokállományát sértetlenül megtartja.

A szabadelvű párt eddigelé néhány kombattansát küldte a harezba. Csatárokat, kiknek az az eléggé fontos feladatuk van, hogy az ellenséget csatasorainak kibontására bírják. Csak akkor kezdődik igazán a parlamenti ütközet, ha a hadállások eléggé fel vannak derítve s az ország látni fogja, mily tulnyomó mértékben vannak a szellemi képességek a szabadelvű párti táborban, mily biztosan és céltudatosan vezeti őket a vezér, Széll Kálmán miniszterelnök s mily imponáló módon jut érvényre az ország akarata.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, decz. 3.

A Ház üvegfedelére nyirkos szürke köd ereszkedett. A hírlapírók karzata fölött kigyult a gázcillárok lángja, a gyorskezü sztenografusok asztalkáján is sorjába állították a gyertyákat, melyek gyenge fénye ádáz tusát vivott a mindent elnyeléssel fenyegető szürkeséggel. Az egész hangulat olyan nagyon jól illett a Benyovszky Sándor gróf monoton beszédéhez, melyben a gazdanép nyomoruságát, a nagy adókat panaszolta. A költségvetéshez, mint függelenségi és 48-as, nem járult hozzá.

Mialatt a teremben a függetlenségek grófja fejtette ki mondanivalóját, a folyosón szájról-szájra adták Perczel elnöknek egy szenzációként ható előterjesztését, mely a későn kelő képviselő uraknak elveszett. Asbóth János, a nagymartoni kerület országgyűlési képviselője lemondott mandátumáról. A lemondás előzményei csak a legközelebbi multba nyulnak vissza.

A nagymartoni képviselő csak tegnapelőtt mondott ötnegyedórás budgetbeszédet, melyben éles kritikát mondott a néppárttól s annak egyházpolitikai programjáról. Fejtegetése nagy visszatetszést keltett a néppárt táborában, amelynek programjával Asbóth Jánost annak idején a Házba küldték volt s a párt egyik tagja igen éles ríposztban válaszolt a beszédre. A politikai tisztesség követelményének mondotta, hogy a nézeteiben megváltozott Asbóth János mandátumáról lemondjon. Ezekben az előzményekben keresték és találták okát a lemondó levélnek, mely ilyenkor, az országgyűlési ciklus végén, eléggé ritka és szokatlan.

A budget-vita második szónoka, Gajráy Géza, a kormány politikáját dicsérte figyelemmel hallgatott formás beszédben.

Szünet után a néppárti Páder Rezső, nyilván előzetes megbeszélés alapján, felolvasta Buzáth tegnapielőtti beszédének azt a passzusát, mely megvetésre méltó rágalomnak minősíti Mandel Pál képviselőnek azt az állítását, hogy a néppárt hazaárulókkal czimborál.

— Eddigelé nem volt szokás, — folytatta — hogy a Ház egy tagja ilyen választ szó nélkül eltűrjön. Felszólítom tehát a képviselő urat, álljon helyt vádjának!

Mandel Pál személyes kérdésben kért szót. Beigazolta, hogy a néppárt félreértette szavait. Ő nem állította, hogy a néppárt szándékosan és tervszerűen szövetkezett a haza ellenségeivel, hanem csak annyit mondott, hogy e pártot programja — tudva, nem tudva, szándékosan, vagy nem szándékosan — belesodorja ebbe a szövetségbe.

Egy igen jellemző adatot is szolgáltatott Mandel Pál a néppárt türelmetlenségéről, mely még a saját lelkészeit is kiméletlenül üldözi. A párt nemrégiben lement népgyűlést tartani egyik más párthoz tartozó pap-képviselő kerületébe s ott a párt szónoka azt fejtegette, hogy az olyan pap, aki a néppártot cserbe hagyja, megérdemli, hogy megkössék.

Érdekes beszéd következett. A Háznak nagy gazdasági képzettségű, fiatal tagja,

Hegedüs Loránt, állott szólásra. Magas színvonalu beszédet mondott, mely alkalmas arra, hogy a már elején ellaposodott és szétfolyt budgetvitát helyesebb mederbe terelje. Papa város ifju képviselője felszólalásában kizárólag gazdasági témákat ölelt fel. Ez az ő birodalma, melyben olyan biztossággal és könnyedséggel mozog, mely eleve is érdekessé és vonzóvá teszi előadását. Ezenfelül való éles judiciuma, elfogulatlan szeme és e mellett színes előadása és szellemes aperszüi ma is biztosították beszédének a Ház figyelmét és meg-megújuló tetszését.

Beszédének gerince a tervezett adó-reform megvilágítása volt, ennek a nagy munkának előkészítő materiájához nem egy életrevaló és humanitárius eszmét szolgáltatott. A másodosztályu kereseti adó lehető eltörlése, a husadó kiküszöbölése és számos eszméje élénk visszhangra talált a Ház minden oldalán. A legnagyobb figyelem középett azonban azt a kapcsolatot fejtegette, mely meggyőződése szerint az adózás reformja és a választási rendszer közt fennáll. Helyesnek tartaná a választókerületek czélszerűbb beosztását és nem zárkoznék el az elől sem, hogy az állami tisztviselők számára a titkos szavazást dekretálják.

Taps és éljenzés középett ült vissza a szónok helyére, miközben a többség, de az ellenzék számos tagja is sietett őt üdvözölni sikere alkalmából.

Modern gyermek.

Az unokahugom, a kis Geneviève, kétségkívül egyike a legbájosabb kis gyermekeknek egész Párisban.

Csak látni kell hosszú empire-ruhácskáját, csinos, kövér kis karját, nagy pásztor-kalapját, fekete haját és nagy, komoly szemét!

Ó, a szemei! Nem azért mondom, mert az én hugom, hanem fogadni mernék, hogy ilyen szem nincs több a világon.

S a Champs-Élysées-n és a Bois-ban egy gyerek sem oly ügyes a karika-dobásban, mint ő és mindig Geneviève nyerte el az első díjat. De akkor kell csak igazán megnézni, a mikor lovon ül! Olyan bájos, mint egy regebéli kis királynő.

Az én kis Geneviève hugom most tizenegyedfél éves; a jövő évben fog először áldozni, ha a plébános ur nem lesz vele szemben nagyon szigorú.

Az imént a pásztor-kalapról s az empire-ruhácskáról beszéltem, de elfelejtettem megemlíteni, hogy ezt a ruhát csak vasárnap és szerdán viseli; a többi napokon meglehetősen piszkos és utálatos galléru gyaput-ruha van rajta s egy formátlan, kopott fekete kalap, a melyet összesen négy szu áru, színehagyott két szál buzavirág díszít.

Geneviève ugyanis apáca-iskolába jár s ezeknek az intézeteknek az izlése és eleganciája eléggé ismeretes. Azt hiszem, hogy az ájtatos nénikék mindent elkövetnek, hogy növendékeikből a hiuságot kiirtsák.

A különféle osztályokat egymástól megkülönböztető öv-szalagok már magukban véve is rettenetesek.

Geneviève most narancsszinű és zöld szalagot visel. De ez még semmi ahhoz a háló-főkötőhöz képest, a melybe szegénykének a haját belekényszerítik!

Mint minden kis gyermek, a ki apáca-iskolába jár, ugy Geneviève is modern lány.

Semmi sem kerül ki a figyelmét. Ravachol történetét kívülről tudta; s o tőle hallottam a minap, hogy bizonyos Deacon urat egy évi fogházra ítélték.

— És meg is érdemli! Ugy kell neki! Miért gyilkolta meg a felesége kedvesét!

Geneviève anyja bizonyára nagyon kiváló asszony: a nővérem s így rosszat nem mondhatok róla; különben nem is érdemli, hogy rosszat mondjak róla.

Neki is megvannak a maga hibái, mint

mindenkinek, de alapjában véve nagyon jó asszony.

Csak hogy tulságosan nagy szenvedélyvel szereti a bibliát. Az ember soha sem hallja azt, hogy ezt kérdezné a leánytól:

— Geneviève, megcsináltad a számtani feladatot?

— Geneviève, megtanultad a francia történelmi leczkét?

Ellenben folyton halljuk tőle a következő kérdést:

— Geneviève, tudod már a hittant?

S annyit zaklatják a hittannal a szegényt, hogy nem csodálnám, ha a bibliai Tóbiást vén szélhámósok tartaná s végül el se hinné, hogy Jónás valaha cethalnak a gyomrában utazott.

Egyszer, mikor a nővéremnek nagyon sok dolga volt, az az ötletem támadt, hogy egy kis vizsgát tartok a gyerekekkel. Épen azt tanulta, hogy a kis Mózes a király leánya a Nilusban megtalálta. Komolyan elhelyezkedtem egy karos székben, a könyvet a kezembe vettem s álmosan szivarozgatva hallgattam, hogy a kis leány vékony, éneklő hangon mit beszél:

— A fáraó... a fáraó félt a sok zsidótól; azt gondolta... azt gondolta, hogy elveszik az országát... az országát... Ezért azt mondta, hogy minden zsidó fiút meg kell ölni. Mózeset három hónapig eldugták s aztán kosárba tették a Nilus partjára... És a fáraó leánya meglátta a kosarat és kivétette. Magához vette a gyereket... a gyereket és Mózesnek nevezte, ami annyit jelent, hogy a vízből van kimentve.

— Nagyon jól van, — szoltam s megcsókoltam. — Igazán nagyon jól van. De már most azt szeretném látni, hogy érted-e azt, amit ilyen szépen megtanultál. Hát mondd csak, mit jelent ez a szó, hogy: Mózes?

— Mózes annyit jelent, mint vízből kimentve.

— Jól van. Hát most meg tudnád-e mondani, hogy ki volt Mózesnek az anyja?

— Mózesnek az anyja? Hát a fáraó leánya.

— Dehogyan az! Hiszen a fáraó leánya Mózeset egy kosárban a Nilus partján találta.

— Ó igen, — válaszolt a gyerek hitetlenül mosolyogva, — azt mondta... Azt mondta, hogy találta a gyereket — hogy pletykázzanak róla, — de azért én tudom, — szolt a kicsi egész komolyan, — hogy mégis csak ő volt az anyja!

Georges Aurioi.

Irodalom.

(Magyar király mondák. Gaal Mózes a „Hun és Magyar Mondák“ szerzője e kötetében folytatólag adja a királyok korának a mondáit egész Mátyás koráig. Ezzel fejeződik be az a nagy és szép munka, melynek megírására a szerzőt a régi krónikák és a magyar történelem olvasása inspirált. Sorra elvonulnak az olvasó lelki szemei előtt szent István, Imre herceg, szent László dicsőséges alakjai; a testvérharcokban gazdag Árpádok kora elevenedik meg. A sorból kiválnak a gyöngéd női alakok s mintegy betetőzésül Mátyás király, kit a néphez ezer kapocs fűzött. A „Hun és Magyar Mondák“ nyelvét annak idején a kritika nagy hegedüs szólalna meg, verssé válik a próza is, rajta van a krónikák nyelvének ódon zománca. Minden sorból a fajszeretet melege árad ki. Keresve sem találhatnánk alkalmasabb művet a serdülő ifjuságnak, a mely oktathatva a multnak gyakran nehéz tanúságait tárja fel. Olvasmányának vonzó és nemes. A kötetet Gyulay László rajzai ékesítik. Kiállítás a Franklin-Társulat nyomdáját dicséri. Ára egy korona ötven fillér. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.)

(Kujak Andris keleti utazása. Második kiadás. Kujak Andris eszizmadia fia, de nem volt valami példás életű gyerek. A tanulás pedig épenséggel nincs inyére. Ép ez okból, több rendbeli diákeszinyek el-

követése után, elhagyja a szebeni iskolát s esetlik-botlik az élet útjának kisebb-nagyobb köveibe. Bizony élete folyása nem valami dicsőséges. És a kis diák aligha irigylit meg viszontagságait, akinek jó meleg étel jut naponta és meleg ágyat vet otthon a gondviselő kéz. A kis pernahajder utoljára is, mikor már jól megregulázta az élet, visszakérül az apai portára, ahol a keserű kiábrándulás után okosabb dolgok után lát és nem imposztorkodik többé. Nevelői tendenciája böles. Gaal Mózes, a Kujak Andris szerzője kiválóan tudja módját, hogy az a cselekmény erkölcsi tanúsága ne hagyja hidegen kis olvasói lelkét. Egyike a legérdekesebb ifjúsági regényeknek. Görög illusztrálta és a Franklin-Társulat adta ki. Ára 3 korona. Diszes vászonkötésben 5 korona. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben.

(**A Magyar Könyvtár** novemberi füzetéi, melyeket most küld szét a Wodianer féle kiadóhivatal, minden tekintetben méltóan csatlakoznak a vállalat eddig megjelent 190 számához. Valóssággal kisebb fajta irodalmi eseménynek tekinthető pl. a most megjelent Jókai-füzet, a mely Tallérossy Zebulon Mindenváró Adámhoz írt leveleinek szünet javát először gyűjti össze. A vaskos füzethez Várdai Béla írta meg nagyon ügyesen a szükséges jegyzeteket. Örömmel láthatjuk a füzetek közt a Verga szenzációs népdramáját: A Farkas-t is, a melyet Radó Antal, a Magyar Könyvtár szerkesztőjének kiváló fordításában közöl a vállalat. A Farkas csak legutóbb aratott nagy sikert a Vigszinházban s most kezdi meghódítani a vidék közönségét is. Érdekes füzet az Ovidius füzet is, Paulovics Károly dallamos, hű fordításában, a mely bár próza, az eredeti költői szépségeit mind visszaadja, az átváltozások és a Naptár legszebb részei vannak meg a füzetben. Megjelent Kipling Dsungelkönyvének második sorozata is Mikos Lajos jeles fordításában, mely a kis Maugli történetének folytatását és Kipling legszebb meséjét: A Fehér fókát tartalmazza, mindkettőt illusztrálva. A 195. sz. a Német Elbeszélők Tárának első sorozatát nyújtja, ebbe Alexander Erzsi fordította le igen szépen Paul Heyse, Hans Hoffmann és John Henry Mackay egy egy hosszabb elbeszélését. A M. K.-nak immár 195. számra rugó teljes jegyzékét kívánatra ingyen megküldi a kiadóhivatal. (Budapest, Andrássy-ut 21.)

(**Virág Palkó.** Ifjúsági regényből rövidesen második kiadás. Mindennél jobban dicséri Gaal Mózesnek, a termékeny ifjúsági írónak népszerűségét. Az árvaházban nevelkedett Virág Palkónak élete sorját írja meg az ő meleg szívével az ifjúság nagy barátja. Elbeszélése hőstét a szorgalom, kitartás, hűség és becsület virtusával ruhazza föl s hőse életével példázza, hogy ezek az erények az életben sikerhez juttatnak. Nemesen tendenciózus ez az ifjúsági regény, nagy nevelői hatása is lesz. Valóban az özőn termelés mellett az igazán értékest meglátja még a szülő, ki nem riktó külső után választja meg karácsonyi ajándékát, hanem sulyt helyez a belső értékre s tudja, hogy egy-egy könyvnek micsoda hatása lehet a kedélyre épen ebben a korban, midőn a benyomások oly elevenek. Lányoknak, fiuknak egyaránt bátran kezébe adható ez a kis regény, mely Neogrady Antal szép illusztrációival a Franklin Társulat kiadásában jelent meg. Ára füzve 3 korona. Diszes vászonkötésben 5 korona.

(**Az állatok világa.** Brehm remekművének ujonnan átdolgozott és magyarosított kiadásából most jelent meg a 6 ik füzet, igen szép szövegrajzokkal s a megszokott csinos kiállításban. A bizonyára nehezen várt legújabb füzetben is a majmokról szóló rendkívül érdekes fejezet folyik, amely fejezetnek különös kedvességét képezik a majom történetek. Az állatok világa című nagy munka a Légrády Testvérek kiadásában kerül a könyvpiacra. Egy füzet ára 80 fillér. Mutatványfüzetet és tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve küld.

Küzdelem a magyar nyelvért.

— Országos g. kath. bizottsági ülés H.-Dorogon. —
(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 4.

A görög katolikus egyházakban különösen ott, hol a hívők számát tisztán magyar nyelvű lakosság képezi, régóta lázas munka folyik abban az irányban, hogy a liturgia nyelve a templomban nem szláv, hanem magyar legyen.

Az ügy élére kiváló, jeles képzettségű férfiak állottak, kik minden lehetőséget elkövettek a sikeresítés érdekében. Nagyszámu aláírással ellátott kérvényben fordultak a magyar kormányhoz, zárandok-utat tettek a római pápához, de hasztalan. A szép eszme nem ölthetett testet és tűnie kell tovább a magyar nyelvű lakosságnak, hogy templomában az előtte érthetetlen szláv nyelven szolgáltassák a misét.

Ugy tetszett, mintha a római pápához tett zárandoklás eredménytelensége elcsüggesztette volna a nemes czélért küzdőket, de ime egyszerre csak ismét kibontakozott az eszme a csendesség ködéből. Buzgó férfiak nem hagyják kialudni a szent tüzet, mely a keblek vágyát éleszti, mely tápot nyújt a hő gondolatnak: magyar lenni nyelvben, érzelemben, vallásban és egyházi szertartásban.

Ma a görög katolikus vallásu magyarok országos bizottsága Hajdu-Dorogot tisztelte meg látogatásával, honnan először áradt ki a magyar liturgiáért esdő kérelem. — Eljöttek ide az országos bizottság tagjai, hogy megtartsák nagygyűlésüket.

Emlékezetes napja lesz ez H.-Dorognak, mert az egész ország görög katolikus magyarjainak színe-java gyűlt össze keblében.

A vonat, mely az országos bizottság tagjait hozta, reggeli nyolcz órakor érkezett a dorogi állomásra, hol az érkezőket Farkas főjegyző vezetése alatt nagyszámu küldöttség s ezrekre menő közönség várta. Mikor a bizottság tagjai megjelentek a peronon, Farkas főjegyző szép üdvözlőbeszéddel fogadta őket, külön üdvözölte meg Szabó Jenő főrendiházi tagot, mint a bizottság elnökét.

Az üdvözlő szavakra Szabó elnök válaszolt s megköszönte a lelkes fogadtatást. Az érkezett vendégeket hatvan kocsi várta az állomáson s impozáns volt bevonulásuk a városba, mely az ünnepélyes alkalomra szépen fel volt lobogózza.

A templomban Iványi kanonok czelebrálása mellett magyar nyelvű nagy mise tartatott, mely körülmény jóleső érzéssel töltötte be a dorogi hívek kebelét.

A bizottság ülése délelőtt tizenegy órakor vette kezdetét a városháza nagytermében. Az elnököt Melles Emil főesperes üdvözölte és átnyújtotta neki a negyedmillió magyarságot képviselő kilenczven hitközség s 83 lelkész aláírásával ellátott üdvözlőiratot.

Illés kuriai bíró és Prodán egyetemi hallgató üdvözlőbeszéde után Szabó Jenő elnök köszönetet mondott a lelkes bizalomért, melyben úgy őt, mint a bizottság tagjait részeltették. Ezután a nagy számban érkezett táviratok olvastattak fel.

A gyűlés napirendjét Szabó elnök indítványára nem vették tárgyalás alá.

A nagy számban egybegyűlt gyűlési tagok a Hymnust és Szózatot énekelték el

végül, mely után Szabó elnök a gyűlést be-rekesztette.

Délután két órakor fényes bankett volt a vendéglőben a bizottsági tagok tiszteletére.

Ennyi, amit a dorogi gyűlésről írhatunk, de ez is elég arra, hogy újabb reményt töltson esüggédő gör. kath. atyánkfiai keblébe. Az eszme, a magyar liturgia eszméje nem halhat meg. Ki fog az törni kőszikla alul is és életet kér.

(—i—r.)

HIREK.

— **Főiskolánk a Vörösmarty-ünnepen.** A debreczeni ev. ref. főiskola is kivette részét a Székesfejerváron tartott Vörösmarty-ünnepélyből. Dr. H a e n d e l Vilmos ujonnan választott jogakadémiai tanár küldetett ki oda az ev. ref. főiskola képviselőjében.

— **A képkiallítás berekesztése.** A képkiallítást tegnap délután öt órakor berekesztette be Degenfeld József gróf főispán. A bezárásnál sokan megjelentek városunk vezetőférfiai közül. A főispánt Németh Lajos festőművész üdvözölte, mire a főispán nagyhatású beszédben válaszolt. A kiállítás berekesztése után Németh Lajos festőművész indítványára elhatározatotott, hogy a kiállítás bezárásáig át nem vett képeket az építendő lelenczház javára elárverezik. A most bezárt képkiallítás reményen felül sikerült. Négyezren felül, van a látogatók száma és elkelt 33 kép 1130 korona értékben. Ma M á r k E n d r e vásárolta meg Grósz Béla „Elhervadunk” című képét, A c z é l G é z a pedig Pállya Celesztin egy szép tájképét. A kisorsolt képek nyertesek közül ma Bokor főhadnagy jelentkezett, ki a 281. számú sorsjeggyel Edvi Illés Aladár K á r t á g ó című képét nyerte. A nyertesek között van László Albert könyvkereskedő is, ki a 916. számú sorsjeggyel Aggházy Gyula E s t h a n g u l a t című képét nyerte meg.

— **Ferencz napja Szoboszlón.** Tegnap délután a késő éjbe benyuló névnapi örömműnnepet ült Szoboszlón Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész, a ki városunkban is széles körben ismeretes. Kedélyes, minden ízében magyaros vendéglátást rögtönzött a szíves házigazda, kit Szoboszló társadalmának vezető tagjai üdvözöltek s kívántak neki velünk együtt sok... sok boldog névnapot.

— **Vörösmarty-ünnepelés H.-Nánáson.** A hajdu-nánási ev. ref. gimnázium tanári kara a városi dalárda közreműködésével hazafias emlékműnnepet rendezett f. hó 1 én a következő programmal: Szózat, Vörösmartytól. Előadta a városi dalárda. Emlébeszéd. Tartotta Márk Imre tanár. Szép Ilonka, költemény Vörösmartytól. Szavaltá Benkő Piroska kisasszony. Késő vágy Vörösmarty M.-tól. Előadta a városi dalárda. Vörösmarty családja körében. Irta és felolvasta Váczy József tanár. A vén cigány. Költemény Vörösmarty M.-tól. Szavaltá Dobrossy István tanító. Hymnus. Előadta a városi dalárda. Az ünnepély a városháza dísztermében tartatott meg, mely szűknek bizonyult be ez alkalommal is. Ott volt az ünnepélyen Nánás város színe-java. Minden egyes számot szünni nem akaró tapssal viszonozott a közönség. E magasztos ünnepély után a dalárda rendezett a gimnáziumi tornateremben társas vacsorát, ahol is közbe-közbe szépen előadott magyar dalokkal mulattatta a 100-nál több vendéget. A hangulat oly lelkes volt, hogy a dalárda leendő zászlózára dr. Nagy Gábor, e minden szépért, nemesért oly lelkesedő férfiú, elnök felhívására 408 korona gyűlt be. A Vörösmarty szobrara pedig 24 koronát raktak össze.

— **A madarak érdekében.** Nagyon helyes határozatot hozott a városi tanács a szegény éneklőmadarak érdekében. Kovács János fűszerkereskedő ugyanis a mezőrend-

örséghez kérvényt adott be, hogy ő külföldre mintegy hatszáz éneklőmadarat szállíthasson, állítólag tudományos czélból. A mezőrendőrség elutasította kérelmét, mely ellen Kovács felebbezéssel járult a tanácshoz. A tanács azonban szintén elutasította. Ekkor Kovács a belügyminiszterhez felebbezett, hol az elutasítást feloldották azzal a megokolással, hogy miután ez az ügy nem képes kihágást, a mezőrendőrség nem volt illetékes ítéletet hozni benne, hanem a tanácshoz, mint elsőfoku hatóságához tartozik. A tanács, hivatkozással az 1894-ik évi XII-ik törvényezikre, Kovács kérelmét — nagyon helyesen — elutasította. Hiszen mi lenne a Nagyerdővel s a kertek fáival, ha a hasznos éneklőmadarakat ily nagyszámban pusztítanák egyes madárkereskedők!

— **A főiskola kegyelete.** Mint biztos forrásból értesülünk, az ev. ref. főiskola tanári kara és ifjusága még e hó folyamán Vörösmarty-émlékünnepélyt fog rendezni, melynek részleteit annak idején közölni fogjuk.

— **Műpartoló egyesület.** Abból a czélból, hogy városunkban évenként minél eredménydusabb képműállítás rendeztessék, lelkes, a szépért melegen érző férfiak műpartoló egyesület megalakításán fáradoznak. Ez ügyben ma délután hat órákor érkezik a város háza kis tanácstermébe. Az egyesületnek — mint értesülünk — Degenfeld József gróf főispán lesz a diszelnöke, elnöke pedig Dobiecki Sándor máv. üzletvezető.

— **A harcziás káposztagyalus.** Pál Péter Csonka-utca 16. sz. alatti lakos megfogadta Veres Nagy János káposztagyalus, hogy 150 fő káposztáját gyalulja meg. Nagy bele is fogott a gyalulásba, de mivel hirtelen nem tudta bevégezni a munkát, otthagya s éktelen káromlások között kinyilatkozta, hogy ő nem gyalul tovább, mert több a káposzta, mint a mennyit neki megmondott. Követelte, hogy fizesse most már ki az egész kialakított bért. Pál nem volt hajlandó követelését teljesíteni, mire Nagy egy éles kést rántott elő s azzal Pálnak rohant. Szerencse, hogy éppen egy rendőr állott őrt a ház közelében s a lármára figyelmessé lett s a veszekedés színhelyére ment, hol a harcziás gyalust ártalmatlanná tette. Nagy a rendőrnök is ellenszegült, elkísérése közben botjával a rendőrré vágott s szidalmazta őt. — A vizsgálat folyik ellene.

— **Jabloneczay Kálmán kéri mindazon jóakaróit, kik „A pusztá világá” című művére előfizetők gyűjtésével foglalkoznak, hogy a gyűjtőveket a Csokonai-nyomdában mielőbb átszolgáltassák sziveskedjenek. A rendkívül csinosan kiállított kötet decz. hó 15-én okvetlenül kikerül a sajtó alól és szétküldése nyomban kezdetét veszi.**

— **Kamarai közlemények.** Gabona kereskedők figyelmébe. Érdekeltek körökben azon téves nézet terjedt el, mintha a m. kir. kuria a gabona elővételi uzsora büntető ügyekben ellentétes határozatokat hozott volna. — A m. kir. igazságügyminiszter e téves nézet czáfolatául kijelenti, hogy a kuria hozott ugyan felmentő, de hozott marasztaló határozatokat is, indokait azonban mindig a konkrét esetek körülményeiből merítette, szemelött tartásával az 1883: XXV. törvénynek és minden esetben behatóan megvizsgálva a személyi, vagyoni és a létezett árviszonyokat, állapította meg, hogy az uzsora vétségével vádolt gabona vásárló nem használta-e fel vétkesen az eladó szorultságát, tapasztalatlanságát, pénztelenségét. A kir. kuria tehát ellentétes elvi alapokon a törvény utmutatása mellett nem is határozhatott.

A kamarához a következő árlejtési hirdetmények érkeztek:

Deczember 9-én: A m. kir. építészeti hivatalnál Szolnokon, a karczagi m. kir. földműves iskola telepén téli tanfolyam épület munkáira 8000 kor., tyukól, sertésöl és

áskamra munkáira 5628 kor., jégverem építésére 782 kor. 08 fl. értékben.

Deczember 10-én. A m. kir. szatmári 12. honvéd gyalogezred a törzse és I-ső zászlóaljja részére egy évre szükséges marhaszállítására.

Deczember 15. A m. kir. államvasutak igazgatósága 6587 drb vízhatlan ponyvának 3 éven át való javítására.

Deczember 18. A m. kir. bányagazgatóság Nagy-Bányán, 1901. évi mintegy 42000 iv nyomtatvány szükségletére.

A m. kir. pénzüverő hivatal Kőrmözbányán értesíti a kamarát, hogy a rézgálicz ára 1900. év deczember havára a következő leendő: Egyszer finomított 61 kor. 20 fill. Kétszer finomított 63 kor. 92 fillér.

— **A nők réme.** Almási Miklós asztalossegéd tegnap este furesa stiklire vete-medett. A postaépület előtt több nő állott s ezeket üldözöbe vette. A megrémült nők sikoltozva menekültek a megbokrosodott segéd elől a házak kapui alá. Almásit rendőr vette pártfogása alá és bekísérte a bűnügyi osztályhoz.

— **Egy koldus milliós öröksége.** Casale Marittimo községben élt egy Loratelli nevű házaló, aki czitromkereskedéssel tartotta fenn nagy nyomorúságban családját. Loratellinek élt Bécsben egy nagybátyja, a ki nemrég meghalt és több millió forintot hagyott reá. Loratelli jelenleg 60 éves és az örömhirt, az örökségről, a livornoi osztrák-magyar konzul közölte hivatalosan Loratellivel, kinél boldogabb halandó most kevés van a föld kerekén.

— **A Jogász Önképzőkör** esütörtöki estélye iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul Debreczen elite közönsége körében. A rendezőség is mindent elkövet, hogy az estély minél fényesebben sikerüljön. Mint értesülünk, jogászrendezőség fogja kalauzolni a hölgy vendégeket az estélyen. Végül itt említjük meg, hogy a ruhatár a t. közönségnek díjtalanul fog rendelkezésére állani.

— **Bekisért esavargók.** A rendőrség börtönében ismét két züllött alak várja eltolonciztatását illetőségi helyére. Mind a kettő közártalmu esavargó, hadházi illetőségű. A rendőrorjárat fogta el őket ma hajnalban a piacon. A két esavargó neve Takács Sándor és Abrok Gábor.

— **Uj könyv Erzsébet királynéről.** Londonban a minap érdekes könyv jelent meg Erzsébet királynéről, a melynek szerzője A. de Burgh álnév mögé rejtőzik. A könyvet valószínűleg asszonykéz írta, gyöngédséggel és szeretettel emlékezik meg felejthetetlen királynénkről. Az előszóban a szerző elmondja, hogy alkalma volt a királynével megismerkedni s az utolsó harmincz év alatt többször találkozott vele. A könyvben aztán nagy részletességgel írja meg királyné életének történetét. Uj dolog nincsen a könyvben, de az ismert anekdotákat irodalmi formában örökíti meg.

— **A költő házassága.** A krakkói Mária templomban nemrég Rybel Lucian költő örök hűséget fogadott egy bronoviei parasztleánynak. Rybel Lucian a lengyel irodalmi világban jelentős szerepet játszik és a „Varázsgyűrű” című fantasztikus drámája, melynek két évvel ezelőtt volt Krakkóban a bemutatója, még most is nagy vonzerőt gyakorol a közönségre. De Rybel az előkelő társadalomban is közkedveltségnek örvendett és így ez a parasztlakodalom annál érdekesebb volt, mivel valamennyi résztvevő parasztkocsikban jött a templomba és a vőlegény kivételével valamennyien krakkói parasztruhákat öltöttek fel. Ezt az esküvőt sok ezer ember nézte végig. A költő ezentul feleségének szülőfalujában fog lakni, ki ép úgy mint azelőtt, gazdaságával fog foglalkozni.

— **Adófizetés és postatakarékpénztár.** Régebben szó volt arról, hogy kereskedelmi miniszterünk az osztrák példát utánozva, megkísérelte, vajjon nem volna-e lehetséges az adófizetést a mainál egyszerűbb formába

szorítva postatakarékpénztár útján eszközölni. A közönség annak idején nagy örömmel fogadta ezt a hirt, a melynek megvalósulása azonban máig is késik. Hiteles forrásból vett értesüléseink szerint a késedelem oka az, hogy habár a kereskedelmi miniszteriumban elkészültek is a tervezettel, a pénzügyminiszter az adórendszernek, illetőleg az adókezelésnek kilátásba helyezett reformjág az ajánlott változásokat keresztülvinni nem hajlandó.

— **Gyilkosság.** Beeska községben november 30-án Biró József, egy jómódu gazda fia és Kósa György szolgálégény Domina János házában beszélgetés közben szóvitába keveredtek. E közben a gazda fia a szolgálégényt hitvány embernek nevezte. E miatt Kósa György, a ki időközben kibékülést színelte, társát kiesalta az udvarra és ott egy fejszével úgy fejbévágta, hogy a szerencsétlen legény szörnyet halt. A gyilkost a nagykanizsai törvényszék fogházába kísérték.

— **Ölcső mulatság.** Mulattató vidám percek szerezhet magának, a ki a diszes kiállítás, tréfás verseket tartalmazó *Vidám versek* című kötetet megszerzi. Ára eddig két korona volt, de most *egy koronáért* megvehető szerkesztőségünkben. Megrendelés eszközölhető a lapkihordók útján is.

— **A monzai kastély alkonya.** III. Viktor Emánuel király elhatározta, hogy a monzai kastélyt, a melynek közelében atyját meggyilkolták, örök időre bezárja. Sem a király, sem az özvegy királyné nem akar többé e kastélyban tartózkodni. Az összes műtárgyakat, továbbá a lovakat, kocsikat és más berendezéseket a firenzei királyi kastélyba szállították. A híres kertek igazgatóját és kertészeit áthelyezték, a többi alkalmazottakat pedig egy évi fizetés végkielégítése mellett elbocsájtották. Monza ennek következtében igen sokat veszít vonzóerejétől, mert a szép kastély sok idegent vonzott Monzába.

— **Szell Kálmán-falva Biharmegyében.** Az a négyszáz ember, aki a siteri telepen birtokot vett és letelepült, megbizottai által kérvényben fordult a belügyminiszterhez, amelyben a községgé való szervezkedéshez engedélyt és a község részére a Szell Kálmán-falva nevet kérte. A kérvényt tegnap küldötte le Szell Kálmán Biharvármegye alispánjához azzal, hogy ez ügyben mielőbb törvényszerű intézkedést és jelentést vár.

— **Állatorvosok kinevezése.** Az állategészségügy államosításával kapcsolatban kinevezendő állatorvosokat Darányi földművelési miniszter előreláthatólag csak január hó elején fogja kinevezni. A földművelésügyi miniszteriumban most vizsgálják a vármegyék és a törvényhatóságok által kinevezésre ajánlott állatorvosok folyamodványait és ezeket fogja a miniszter mindenképp kinevezni. Csak ezután következnek a magánúton pályázó állatorvosok kinevezése.

x **Két egészséges flugyermek tanulóul felvétetik Szabó István asztalos üzletébe, Kossuth-utca 55.**

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Csokonai-nyomda papirkereskedése.**

Dr. J. G. Popp-féle	egy természetes szájvíz, mely értékes növények és gyantákból van készítve meglepően kedvező hatású minden szenvedés, fájdalom ellen és a fogak és szájüreg ápolásához, mert ez nem tartalmaz semmi savat, mint a jelenkor legtöbb szájvíze.
ANATHERIN	
cs. k. udvari fogorvos Bécs, 1876. Csak a csézemét tartalmazó francia arany-nyomású kék olluval ellátva valódi.	Üvegenként frt 1.40, 1.—, —.50.
Raktár: Mihalovits I., Tóth B. gyógyszerárban, valamint a legtöbb gyógytár és illatszerekkereskedésben.	

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A flumei kérdés.

Fiume, decz. 4. A községtanács választóinak névsora közszemlére kitétvén, a felszólamlások már e héten elfogadtatnak. A választás napját már legközelebb kitűzik. Hire jár, hogy az autonomista párt, mely kétségtelen többséggel kerül a városi képviselőtestületbe, ismét Meyländer Mihály drt.-t fogja megválasztani polgármesternek, Meyländer azonban — magán elfoglaltsága miatt — a tisztséget nem fogadja el. Ezután egy új polgármestert választanak, ki az esküt le fogja tenni. Ha ez megtörtént, remélik, hogy a kormány hajlandó lesz meghallgatni a városi képviselőtestület előterjesztéseit az állítólagos sérelmek dolgában. Hogy ki legyen Mayländer utóda, arra nézve végleges megállapodás még nem történt. Legnagyobb valószínűség szerint az öreg Ciottát fogják megválasztani.

Borzalmas vihar.

Konstantinápoly, december 4. A környéken heves vihar volt, mely számos balesetet okozott. Több vitorlás hajó és bárka elsüllyedt. Egy török és egy görög gőzös hajótörést szenvedett. Néhány kirakodó hidat elsodort a vihar és sok áru a tengerbe süllyedt. Emberéletben nem esett kár. Jenikapu külvárosban két ház összedőlt. Kunakapu külvárosban is összedőlt két épület, mely alkalommal 17 ember a romok alá temetett, de mindnyájukat megmentették. A vihar mindenütt többé-kevésbé jelentékeny kárt tett.

A Dreyfus-ügy utójátéka.

Páris, decz. 4. Az esküdszék előtt újra tárgyalták Henry ezredes özvegyének Reinach elleni pörét. A hallgatóság helyén csak kevés közönség volt. Reinach, valamint a tanak megjelenése, akik közt ott volt Cavaignac, Mercier, Florentin és Roger, minden feltűnés nélkül történt. A tárgyalás kezdetén a főállamügyész képviselője azt indítványozta, hogy a bíróság jelentse ki magát illetéktelennek, minthogy egyedül a rendőri büntető bíróság illetékes ebben az ügyben.

Páris, decz. 4. Henry özvegyének Reinach elleni pörében a bíróság illetékesnek mondotta ki magát. A főügyész képviselője e határozat ellen semmisségi panaszt jelentett be. A tárgyalást ezután félbeszakították.

Az angol parlament megnyitása.

London, decz. 4. A parlament tegnap egybegyűlt. A szokásos szertartások után Gullyt ismét megválasztották elnökké. Holnap a képviselők leteszik az esküt. Csütörtökön felolvassák a trónbeszédet.

A délafrikai háború.

London, decz. 4. Kitchener lordnak Bloemfonteinből e hó 1-éről kelt távirata szerint Pagetnek a múlt hó 29-én Bronkhursspruittól északkeletre a lefolyt ütközetről szóló részletes jelentése hírül adja, hogy a csapatok estefelé közelebb vonultak az ellenséges álláshoz. A burok délután fél 7 órakor erősítéseket kaptak, három új ágyut állítottak fel és ezután erélyesen megtamad-

ták az angol csapatvonalat, de komoly harcok után súlyos veszteségekkel visszavertek. A burok a hajnalra tervezett támadást nem várták meg, hanem éjjel visszavonultak. Lloyd alezredes elesett. 10 tiszt megsebesült. A legénység közül 13 elesett és 59 megsebesült. Paget tegnap reggel bevonult az ellenséges állásba, míg a lovasság üldözi az északkelet felé visszavonuló burokat.

Fokváros, decz. 4. Félhivatalos körökben hire jár, hogy rövid időn kikiáltják a hadijogot. A kormány e tárgyban megtagad minden felvilágosítást.

Krüger utja.

Berlin, decz. 4. A Wolff ügynökség jelenti Kölnből: Tschirsky-Boegendorf német követet ma délután fogadta Krüger elnök, a követ Vilmos császár nevében köszönetet mondott azért a táviratért, melyet Krüger Hartesthalból Vilmos császárhoz intézett. Krüger kérte a követet, hogy adja át legszivesebb köszönetét a vele közölt izenetért Vilmos császárnak, a ki iránt, a mióta évekkal ezelőtt találkozott, mindig a legbarátságosabb érzelmeket és a legjobb kívánatokat táplálta.

A kínai háború.

— Expressz-tudósítás. —

Budapest, december 4.

Washington, decz. 4. Egy Pekingből ide érkezett december 1-i keletü távirat jelenti: A német és az angol követ ma érkezett Conger amerikai követtel. A német követ két óra hosszat, az angol két óra hosszat maradt Congernél. Az összejövetel célja nem ismeretes, de általában azt hiszik, hogy Conger táviratot kapott kormányától a közös megállapodás bizonyos pontjait illetőleg és ennek közlése végett kéréte magához a követeket. Li-Hung-Csang az udvartól táviratott kapott, mely szerint belegyeznek Jüchennek, Szanszi kormányzójának kivégzésében. A németek igen tevékenyek. Naponta 50—100 főnyi oszta-lyok ezirkáinak a környéken és ritkán térnek vissza néhány boxer és fegyverek nélkül. A tinencsini amerikai konzul jelenti, hogy a szomszédságban a boxerek tevékenysége fokozódik.

London, december 4. A Morningpost jelenti Pekingből múlt hó 29-éről: Walderssee gróf tábornagy némi aggodalmat fejez ki a Peking környékén működő expedíciókat illetőleg, de azt hiszi, hogy azok általában szükségesek és hasznosak. A legtöbb angol tiszt szintén helyesli azokat. Az angolok az égtemplomát, az amerikaiak a császári ősök templomát, a francziák a keleti, francziák és németek a nyugati sirokat tartják megszállva. A német és a francia követ még nem kapta meg kormányának válaszát a tervezett követelések tárgyában.

London, december 4. Mint a Times jelenti Pekingből múlt hó 29-éről, francia és német tábornokok Walderssee gróf tábornagy engedelmével birtokukba vették a Peking város falán a jezsuiták által 200 évvel ezelőtt felállított csillagászati műszereket. E műszerek egyik felét Párisba, a másik felét Berlinbe viszik.

London, december 4. A Standard jelenti Sanghaiból tegnapi: Tuang-Csi-Tung vucsangi alkirály táviratot kapott Singanuból, melyben elrendelik, hogy szüntessék be a további élelmiszer küldeményeket Szansziba. Hire jár, hogy a császár haladéktalanul visszatér Pekingbe. Az özvegy császárné követni fogja őt, ha a császár fogadása megnyugtató lesz. Ez a hír, úgy látszik, abban a felhívásban leli forrását, melyet a császár az összes alkirá-

lyokhoz legújabbán intézett az iránt, hogy ajánlják az özvegy császárnénak, hogy a legzeleszerűbb volna visszatérni Pekingbe.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, decz. 4.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:		
Buza	uj. veres minőség	77 6.80 — 6.70
"	"	78 6.70 — 6.80
"	"	79 6.80 — 6.85
"	"	80 6.85 — 7.85
Buza	sárga minőség	78 6.60 — 6.55
"	"	79 6.70 — 6.70
"	"	80 6.75 — 6.75
Rozs	"	71/72 6.50 — 6.30
"	"	73/74 6.35 — 6.35
Árpa	"	" 5.35 — 5.45
"	(jobb)	" 5.75 — 5.90
Zab	"	" 5.40 — 5.50
Tengeri	"	" 4.70 — 4.70

A modellekről.

Hogyan ülnek modelt férfiak és nők, arról igen érdekes dolgokat mondott el egy hamburgi felolvasásában Hubert Hercomer, a híres angol arcképfestő: „Alig kell mondanom“, így kezdte a festő, „hogy nem lehet a munkát a modellel való első találkozás után megkezdeni; előbb meg kell vele ismerkedni.

A festőnek át kell látni minden akadályon, meg kell ismernie a belső férfit vagy belső nőt, tisztába kell jönnie modellje jellemző sajátjaival. A legközönségesebb módszere annak, hogy a modelt ezekre nézve kikutassék, a vele való ebédelés.

Ez sokszor beválik, máskor meg nem, mert a férfi egy jó ebéd járulékaiknak elköltése után sok esetben már nem az, kit az utókor részére megörökíteni óhajtottunk.

Hosszas gyakorlat után meglepő ügyességgel gyorsan kipuhathatunk mindent, a mit tudni óhajtunk és ennek legegyszerűbb és legezéravezetőbb segédeszköze a társalgás.

Szerencsés az az arcképfestő, ki munka közben csevegni tud és gratulálni lehet annak is, ki miközben arcképet festik, társalog vagy legalább is figyelmesen hallgatni képes. Kellő türelemmel a festő mindig találhat egy alkalmas pillanatot, melyben a helyes arckifejezést ellesheti.

Megbizójára való tekintetek miatt a festő nem követheti mindig művészi íhletét, de másrészt tőle se lehet kívánni azt, hogy képeről épen azt hagyja el, ami annak állandó művészi becsét kölcsönöz. A festő dolga, hogy a kettőt kombinálja; nemcsak a saját dicsőségére kell gondolnia, de arra is, ki munkáját megfizeti.

Hölgyekkel könnyebben boldogul az ember, mint férfiakkal, mert ezeknek több a művészi izlésük és nem is hiuk, mint a férfiak. Férfiakkal a kosztümkérdésben mindig előbb vitáim szoktak lenni, míg a hölgyek rendszerint mindjárt abban a jelmezben jelennek meg, mely izlésüknek megfelelő és ilyen módon jellemüket is elárulja.

Nem ritka dolog, hogy asszonyok férjük arcképénél elő akarják írni a poszt, a melyben a festő férjüket lefesse; férjek ezt feleségeik portraizálásánál soha sem teszik.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Verseny a halállal.** Tehervonat aligha halad oly sebességgel, mint Illinois államban egy tehervonat. A tehervonat fűtője Carpenter kis állomáson ki akart szállani, hogy a közelben levő kutból egy kanna vizet merítsen. Mikor a gőzmozdonyról leszállott, eleszott és a földre bukott. A kanna összetört és egy üveg szilánk a fűtő kézcsukló ütérét felvágta. A vonatvezető rögtön tisztában volt azzal, hogy ha a fűtő nem részesül gyors orvosi kezelésben, elvérzik. S mivel tudta, hogy az egész környéken nincs egyetlen orvos sem, egy váltótört vett fel a mozdonyra, a fűtő helyettesítésére. Ezután vértől borított barátját felségítette a vonatra, kinyitotta a gőzesapot és a következő pillanatban a negyven kocsiából álló

vonat örült gyorsasággal száguldott Edwardsville felé. Nagy volt tehát a farmjaikon dolgozó parasztnak ámulata, mikor a különben méltóságteljes lassúsággal járó vonatot egy Pullmann gyorsvonat sebességével látták rohanni. Rövidebb idő alatt 21 kilométert bármely expresszvonat sem tehetett volna meg, mint az örülten száguldó tehervonat, de a barátjukért aggódóknak ez az idő mégis egy egész örökkévalóságnak tűnt fel. Megérkezve Edwardsvillebe, a jószívű emberek nem is válaszoltak az előresiető vasúti személyzetnek hozzájuk intézett kérdéseire, hanem a felajultat az állomás mellett lakó orvoshoz vitték, kinek sikerült is a vérzést nem sokára elállítania. A fűtő nem sokára magához tért és még az nap folytathatta szolgálatát.

* **Lefőzve.** — Ha az enyém akarna lenni, Ella kisasszony, egész életemen át a kezeimen hordoznám.

— Hát nincsen semmi más dolga?

* **Miért ló a kínai katona magasan.** A kínai katonák lövései többnyire az ellenség feje fölött haladnak el és ezt a sajátságos dolgot eddig nem bírták megmagyarázni. Az európaiaknak eltérő volt erre nézve a véleményük. Most azonban egy Kelet-Ázsiában állomásozó magasrangu német katonatiszt elég elfogadható magyarázatát adja. Tudvalevő dolog ugyanis, mennyire fél a démonoktól és hogy milyen mély a védőszentekbe vetett hite. Mikor tehát a kínai katona ellenségének feje fölött lő el, ezt azért teszi, mert úgy véli az ellenséget leginkább ártalmatlanná tehetni, ha ennek védőszentjét lövi le. Ha ezeket megölte, akkor az illető katonáknak is okvetetlenül el kell esniük — a kínaiak hite szerint.

* **Kellomes jövő.** — Édes anyám, vegyél nekem még egy darab süteményt.

— Nem vehetek, fiam, nincs több pénzem.

— Lehetséges? Hiszen ötvenezer korona hozományt hoztál!

CSARNOK.

Az arlesli leány.

Ha az ember a malomból be akar menni a faluba, takaros tanya mellett egy szilfáson kell keresztiül mennie. Igazi provenzei parasztházak szabálytalan homlokzatával, a pajta tetején szélforgóval, a padlásról lelógó csigákkal. Mi tetszett oly különösen nekem e házon? — Ha csak néha napján nyitandó kapuja előtt elmentem, miért dobbant meg a szívem? Magam sem tudtam volna megmondani az okát, de valahányszor láttam, különös borzongós érzés fogott el. Valóságos titkos ház volt az. Ha az ember arra járt, még a kutyák se vakantottak rá, a tyukok háborítlanul kápargáltak a ház előtt és belülről a világért se hallatszott volna egy hang ki. Semmi, még az öszvér esengettyűjének csilingelése sem. Ha az ablakon nem lettek volna örökösen hófehér függönyök, meg a kéményből nem szállongott volna kékes füst, azt hitette volna az ember, hogy egy lélek sínes benne.

Tegnap épen delet harangoztak, hogy a faluból hazafelé menőben voltam. Az égetőn tűző nap a szilfák árnyékába kergetett, szorosan a tanya kerítése mellé. A ház előtt szekér állott, melyre mogorva legények szénát raktak. A kapu nyitva. — A mint elmentem mellette és bepillantottam az udvarra, egy ősz szakállu aggastyánt láttam viseltes kabátban, meglehetősen elnyűtt nadrágban, a mint egy kőlapon ült, fejét tenyerébe hajtva. A mint megálltam, a legények egyike halkán odaszólt hozzám:

— Pzzt, csöndesen, uram, így van már a fia szerencsétlensége óta.

Ebben a pillanatban gyászruhás asszony lépett be a kapun, kezénél vezetve egy kis fiúcskát. Mindkettőjükön aranyos kötésű imakönyv.

— Az asszony meg a kis gyerek miséről jönnek most, — folytatta a legény. — Napról-napra eljárnak azóta, hogy a fiuk megölte magát! Oh, uram, micsoda esapás volt az! Az öreg azóta fiának ruháit hordja és a világért se lehetne rábeszélni, hogy másokat vegyen magára. Gyite Ráró! — A szekér megindult és én megkértem a kocsiszt, hadd üljek melléje és hogy mondaná el a megindító történetét.

Jan-nak hitták, derék, huszéves legény, becsületes képű, egyre elpiruló orcáival akárcsak egy leányzó. Mivel, hogy nagyon csinos gyerek volt, bomlottak utána mind a menyecskek, meg a leányok; de ő csak mindig egygyel törődött: egy kis arlesli leánnyal, akit egyszer Arlesben látott meg a bikaviadalban.

Odahaza nem valami jó szemmel nézték a dolgot, mert a leány kikapós hírében állott, a szüleje meg nem is erre a vidékre való volt.

De Jan nem törődött senkivel és semmivel és nem egyszer mondogatta:

— Ha az a leány nem lesz az enyém, az a halálom.

Mit voltak mit tenni, kénytelen-kelletlen belenyugodtak és megállapodtak, hogy a fiatalokat aratás után összeesketik.

Egyik vasárnap estén épen vége vala a vacsorának, mely beillet volna akár nászvacsorának is; a menyasszony nem volt ugyan ott, de minden pohár bort az ő egészségére itták — mikor egyszerre csak betaszitják a kaput és egy ember reszkető haragon kéri felre az öreg Estéve gazdát, hogy négyzemközti szólhasson vele.

Estéve gazda fölkel és kiment a ház elé. Bátyám uram, kezdé az ember, kigyelmed olyannal akarja összeházasítani fiát, a ki két évig szeretőm volt. Hogy igazat mondok, itt vannak rá bizonyosságul a levelei. A szülei mindent tudtak és már úgy volt, hogy veszem, mikor a kigyelmed fia kezdte a szelet csapni neki és azóta sem ők, sem a leány nem akarnak rólam hallani. És mindazonáltal úgy gondolom, hogy azok után nem lehet a más felesége.

— Jól van, jó, szólt Estéve gazda, átfutván a leveleket; jöjjön be és igyék velünk egy pohár muskotályt.

— Köszönöm, de nagyobb a bánatom a szomjuságomnál, mondá az ember és elment.

Az apa arcán egy csöpp változás sem volt látható, a hogy visszament övéi közé és a vacsora nagy vidáman befejeződött. Ezen az estén, Estéve gazda meg a fia együtt mentek el hazulról. Sokáig oda voltak. A hogy haza tértek, az asszony még virrasztott. Anyjuk, szólt a gazda, odavezetvén hozzá a fiát, vigasztald meg, nagyon, nagyon boldogtalan.

Jan nem beszélt többet azután az arlesli leányról, de még mindig szerette, talán még jobban most, hogy másnak a karjaiban lelte. De a büszkeség nem engedte, hogy elárulja és ez kergette a szegény fiut a halálba is. Sokszor egész napokon át mozdulatlanul ült egy kuczkóban, sokszor meg úgy elfogta a keserűség, hogy tiz ember munkáját egymaga végezte. Alkonyatkor elindult az arlesli uton és odáig elment, hogy már a város karsu tornyai feltűntek a homályban, aztán meg visszafordult és soha tovább nem ment.

Mikor a szülei így buslakodni tátták és látták, hogy mint emésztődik napról-napra, nem tudták mi tévők legyenek. Valami szerencsétlenségtől tartottak. Az anyja egyszer az ebédnél, könybeborult szemmel szólt hozzá:

— Jan, ha épen akarod, azok után is vedd el, nem szólunk ellene. Az öreg Estéve gazda tenyerébe hajtotta piruló arcát.

Jean nemet bólintott a fejével és kiment a szobából.

Ettől a naptól kezdve egészen megváltozott.

Hogy szülei ne bánkódjanak miatta, tettett jó kedvvel járt-kelt a házban. Eljárógatott a tánczolók közé is vasárnap délutánokint.

Az apa úgy vélekedett, hogy megvigasztalódott, de az anyjának nem tetszett a dolog sehogy se és még jobban meg-meg vigyázta fiának minden tettét, mint azelőtt. Jan a selyemhernyóknak szánt szoba mellettes kamrában hált; az anyja is oda vitette az ágycát, mert hát megeshetik, hogy éjjel kell majd a hernyócskáknak friss eperlevélet adni.

Elérkezett szent Elegiusnak, a község védszentjének ünnepe. Mindenki talpon volt a tanyán és ujjongott és mulatott, mert nem sajnálták a jó fűszeres bort a cseledégtől sem. Azután a rakéták, meg az örömtűzek a szörükön, a színes lámpácskák a szilfák lombjai közt. Éljen szent Elegius! A „kicsike“ elégette az új kabátját. Jan maga is olyan jó kedvben volt, hogy édes anyját is meg akarta tánczoltatni amin a derék asszony úgy elérzékenyült, hogy örömkönyvek gyűltek a szemébe.

Éjfélkor elszenderedett a ház.

Mindenki elálmosodott a mulatozástól, csak Jan nem hunyta be a szemét. A „kicsike“ beszélt később el, hogy az egész éjszakán át sirt. Oh uram, az szörnyű volt.

Másnap hajnalban, még alig pitymalt, az anyja valakit lát, hogy a szobán hirtelen átmegy. Egyszerre valami sejtelem kapja meg.

— Jan, te vagy?

Jan nem felelt, már tul volt a küszöbön.

— Jan, hová mégy?

A pajtába ment; az anyja utána.

— Fiam, az Isten szerelmére...

Az beteszi maga után az ajtót és rátolja a reteszt.

— Jan, egyetlen fiacskám, anyád kérdez, mért nem szólsz? Mit csinálsz oda benn?

Csak annyit mondott még:

— Nagyon szeretem, nem birom tovább.

Oh micsoda gyöngye a mi szívünk, hogy még a szerelem bánatát sem tudja elviselni!

Ezen a reggelen azon törték a fejüket a falu népei, ki az, a ki úgy kiabált ott benn az Estéve gazda portáján.

Az édes anyja volt, a ki egy szál ingben ott állt a harmattól és vértől nedves köpadnál és siratta egyetlen, immár holt gyermekét...

Daudet Alfonz.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 68. Bérlet 56-ik szám „B.“

Holnap, szerdán, december hó 5-ikén, negyedszer:

New-York szépe.

Operette 6 képben.

S Z E M É L Y E K :

Bronson H.	Sziklay M.	Patsi R.	Tanay Fr.
Harre, a fia	Környey B.	Fil	Perényi M.
Kurt	Nagy Gyula	Twiddles	Péchy L.
Cora	F. Kállai L.	Violet	Bódi Ella
Kenneth Mugg	Karacs Imre	Pansy Pins	K. Galyasy P.
Ratsi R.	Ifj. Szatmáry	Sheep	Odry Árpád

Holnapután, csütörtökön, december 6 án Péchy Aranka vendégfelléptével:

A kis lord

Vigjáték 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Péntek, december 7. bérlet 58. sz. „A“ — Péchy Aranka vendégfelléptével: A z a r a n y e m b e r .

Szombat, december 8. bérlet 59. sz. „B“ — C o r i o l a n u s .

Vasárnap, december 9-én két előadás: délután három óraker félhelyárakkal: K o l d u s d i á k . Nagy operette. — Este 7 és fél óraker rendes helyárakkal, bérletszünetben a budapesti Urania színház előadása: P á r i s — 1 9 0 0 . és a P a r a s z t s z i v e k .

Laptulajdonosa Csokonai-nyomda.

Hirdetmény.

Két darab Debreczeni Első Takarékpénztári részvényemet, idei szelvényeivel együtt darabonként **3900 koronaért eladom.**

Nemestóthi Szabó Antai
nagykárolyi lakos, ügyvéd.

A világhírű
Martell Cognacnak

J. F. MARTELL-COGNAC

alapított 1711-ben.

Egyedüli főraktára:

Váray József

fűszer- és csemege-kereskedésben

Debreczen, Városi új bérpalota, a hol is

„MARTELL“

Cognac készítményei, mint főelárusítónál mérsékelt árban kapható.

Naplók,

Főkönyvek,

Pénztárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejáratú könyvek,

Éltőjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolcsóbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

■ rovattal az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Videkről beküldhetők az apró hirdetések postautalványal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Pincze,

mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Kiadó

1901 május 1-ére Burgondia-utca 16. szám alatt 7 szoba, fürdőszoba, hozzá tartozó mellékhelyiségek, házmesteri lakkkal, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jóvizű kuttal. Bővebbet Berger Jenő építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Eladó

egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

11001. tkv.
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztár végrehajthatónak Szendrei Károly és neje Gritsch Viktória elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, debreczeni kir. járásbíróház területén levő, debreczeni 6117. sz. tjkvben A. + 330. hrsz. alatt felvett beltelkű házra 1440 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az **1900. évi december hó 21-ik napjának d. u. 3 órája** e kir. törvényszék árverési termébe kiűzetett. Kikiáltási ár a beesár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 23-án.

Harsányi,

kir. törvényszéki bír.

14898/1900. sz.

Vállalkozásra felhívás.

A cs. és kir. katonai kincstár, mintegy 160,000 korona költség engedélyezése mellett, Debreczenben katonai fogházat és hadbírószági épületet akar magánvállalkozás útján emeltetni.

Az épülethez telek adása is szükséges s a felépítést egészen a vállalkozó tartozik teljesíteni.

Az épület használata 25 évig biztosított s bérfizetés gyanánt a befektetett tőke 6%-a helyeztetik kilátásba.

A tervek s egyéb vonatkozó iratok a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (Városház, emelet 17-ik szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s az ajánlatok **folyó évi december hó 15-ig** ugyanoda beadandók.

Debreczen sz. kir. város tanácsának 1900 november hó 27-én tartott üléséből.

A városi tanács.

MIHALOVITS I. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN

Ajánlja

Harmat-arczporát (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporral. Jól tapad és igen jól fed.

A **Harmat-Creme** s **Harmat-szappannal** együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. **Kapható háromféle színben (fehér, rózsaszín s creme szín).** Minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér (pamacsesal 60 fillér). Nagy doboz ára 1 korona 80 fillér. — Ajánlja továbbá következő arczporait:

Berlini fettepouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 40 fillér.
Veloutin-pouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 60 fillér.

